

Néhány szó a katekumenátusról, és a beavató szentségekre való felkészülés szertartásairól, illetve azoknak okairól, céljairól

A szentségek vételére való felkészítés nemcsak ismeretek átadását jelenti, hanem bevezetést a krisztusi élet gyakorlatába is. A katekumenátusnak, tehát a beavató szentségek vételére való készületi folyamatnak, az a feladata, hogy az Egyház közösségéhez kapcsoljon. Ez nem egyéni úton történik, hanem az egyházi közösség közreműködésével, lehetőség szerint a liturgikus év rendjét követve. A Vác-Alsóvárosi Plébánián szeptemberben lehet jelentkezni a katekumenátusra, amely húsvétig tart.

Természetes, hogy egy-egy új megtérő befogadása a keresztyén közösségbe nyitottságot kíván a befogadó részről is. A különböző egyházi dokumentumok rendelkezései, előírásai részletesen foglalkoznak azzal, hogy milyen feltételeket támasztunk a keresztségre, elszólódásra, bérálkozásra készölőkkel szemben. Abból a szempontból is érdeemes számbavenni ezeket a rendelkezéseket, hogy kiolvassuk belőlük, mire hívja mindez a keresztyén közösséget, milyen egyházkép körvonalázódik az ezzel kapcsolatos előírások háttérében.

A beavató szentségekben való részesedés feltételezi a mély és megélt hitet, valamint az egyházi közösségbe való bekapcsolódást. Ezért ez nem néhány hónapos, hanem hosszú, esetenként több éves folyamatot jelent.

A beavató szentségekre készölőknek a katekumenátus útját kell végigjárniuk. A katekumenátus a katekumenek sorába való befogadással kezdődik, ez tehát a katekumenátus nyitánya. Ekkor a jelöltek kinyilvánítják szándékukat az Egyház színe előtt, az Egyház pedig befogadja őket, és beírják nevüket a katekumenek anyakönyvébe. Erre akkor kerülhet sor, ha a keresztségre, az elszólódásra, bérálkozásra vágyó jelölt komolyan eldöntötte, hogy a szentségekhez szeretne járulni: ennek megfelelően ismeri már a hit alapjait, éli a szeretet parancsát, és kapcsolatban van a keresztyén közösséggel.

A katekumenátus elkezdésének feltétele, hogy a jelöltekben legyen meg a lelki élet és a keresztyén tanítás alapjainak az ismerete, tudniillik a prekatekumenátus idején szerzett hit, a megtérés kezdete és az életváltoztatás szándéka, valamint a személyes kapcsolat felvétele Istennel Jézus Krisztus által. Ezzel együtt jár a bűnbánat első érzése, Isten segítségül hívása, az ima, valamint a keresztyén közösség életének és lelkiségének megtapasztalása.

A befogadás után legalább egy évig tart a szentségekre való felkészülés.

A katekumenátus intézménye az ősegyházban a meg nem keresztyelt

felnőttek és fiatalok számára alakult ki. Ma is elsősorban ők azok, akiknek el kell mélyedniük a hitben, be kell kapcsolódniuk az egyházi közösség életébe. A beavató szentségekhez tehát még az ún. „sürgős” esetekben is – pl. jegyeseknél – szükséges a katekumenátus. Házasságkötés esetén, ha az egyik fél nincs megkeresztelve, felmentést kaphatnak a valláskülönbség akadályától, és a házasság megköthető, de lelki érettség és komoly felkészülés nélkül senki sem keresztelhető meg, nem járulhat a szentgyónáshoz és az Eukarisztiához.

Hazánkban egyre több olyan személlyel találkozunk, akik elsőáldozásra vagy bérmálkozásra készülnek, de nem részesültek előtte rendszeres katekézisben. Az ő hitbe való bevezetésük útja nagyon hasonló a meg nem kereszteltékéhez, hiszen kapcsolatuk az Egyházzal, a krisztusi élettel a gyakorlatban ugyanolyan, illetve nagyon hasonló. Magától értetődő azonban, hogy a katekézis során, és az egyes liturgikus szövegekben is figyelembe kell venni, hogy ők már részesültek a keresztség szentségében.

Természetesen sokan vannak olyanok is, akik megkeresztelték, és akik rendszeresen részesültek hitoktatásban is. Velük kapcsolatban beszélhetünk szorosabb értelemben a „szokásos” bérmálkozási, elsőáldozási felkészülésről, amelynek főbb elemeit, a hit megismerésének útját, gyakorlatra váltását, az egyházi közösséghez való szorosabb kapcsolódást kísérhetik különböző szertartások, amelyek ezt a lelki utat hivatottak segíteni, elmélyíteni. Ilyenek lehetnek a befogadás és a kiválasztás szertartásai, valamint a bűnbánati liturgia.

A gyermekek felkészítésével kapcsolatban az egyházi dokumentumok kiemelik, hogy ők a szülőktől és a gyámoktól függenek, ezért keresztény nevelésük és katekumenátusuk akkor lesz hatékony, ha példát és segítséget kapnak szüleiktől és az egész keresztény közösségtől. Értelmük használatára el nem jutott kicsiny gyermekeket abban az esetben szabad csecsemők módján megkeresztelni, ha a szülő vagy a gyámok hite alapján megalapozott remény van a gyermek katolikus vallásban való nevelésére. Isten külön ajándéka, ha a gyermekek katekumenátusába a szülők szervesen bekapcsolódnak. Így a gyermekek előkészülete nem csupán ismeretszerzés, hanem élet is lesz. A liturgia keretei között szép kifejezője ennek, ha a beavató szentségek kiszolgáltatásának ünnepén a kezesek, a keresztszülők és a szülők is az Eukarisztiához járulnak, jobbról és balról a gyermek mellett.

A felkészülés ilyen formán megvalósuló rendje nagy közösségteremtő erő lehet. A katekumenátus liturgiái, szertartásai elevenebbekké tehetik a közösség életét. Az egyes szertartások utáni szerény agapé is arra hivatott, hogy találkozási alkalmat nyújtson a keresztény közösség tagjai számára. Remélhetőleg a szentség vételére való készülők is örömmel fogják tapasztalni a közösséghez való tartozást, a plébánia tagjai pedig átélik, hogy ezekért a jelöltekért ők is felelősek.

(A Magyar Katolikus Püspöki Kar lelkipásztori útmutatása nyomán.)